

Verksamhetsberättelse

2013

→ Kort om Länsteatrarna

LÄNSTEATRARNA I SVERIGE

Länsteatrarna – den nationella organisationen för regional scenkonst. Vi driver den regionala scenkonstens intressen och skapar mötesplatser för dialog, erfarenhetsutbyte och utveckling. Vi samverkar regionalt, nationellt och internationellt. Våra nitton medlemsteatrar är tillsammans den största aktören inom den regionala scenkonsten i Sverige. Tillsammans skapar 600 anställda på länsteatrarna mer än 6000 scenföreställningar varje år för en publik på nästan 600 000 åskådare. Nära hälften av dessa föreställningar är för barn och unga.

Länsteatrarna i Sverige är en ideell medlemsorganisation. 2014 firar vi 20-årsjubileum. Organisationen grundades 1994 på initiativ av politiker från teaterstyrelserna i Dalateatern, Regionteatern Blekinge Kronoberg och Uddevalla. Man såg vikten av att samverka på en politisk nivå mellan teatrarna för att stärka verksamheterna. Snart stod det klart att man behövde skapa en god dialog med teatercheferna för att lyckas i sin avsikt.

Länsteatrarna är en organisation där politiker, förtroendevalda och teaterchefer möts för dialog och debatt om angelägna kulturpolitiska frågor.

Våra medlemmar:

Byteatern
 Dalateatern
 Estrad Norr
 Folkteatern i Gävleborg
 Folkteatern i Göteborg
 Giron sámí teáhter
 Länsteatern på Gotland
 Norrbottensteatern
 Regionteatern Blekinge Kronoberg
 Regionteater Väst
 Scenkonst Sörmland
 Scenkonstbolaget / Teater
 Smålands Musik & Teater
 Teater Halland
 Västanå Teater
 Västerbottensteatern
 Västmanlands Teater
 Örebro Länsteater
 Östgöteatern
 Ung scen / öst

→ Innehåll

ORDFÖRANDE HAR ORDET	3	NITTON UNIKA SCENKONSTINSTITUTIONER	11
NYSTART FÖR LÄNSTEATRARNA	4	<i>Vikten av ett levande kulturliv utanför storstäderna</i>	
<i>En vision att sikta på</i>		<i>Barn och ungas rätt till våra verksamheter</i>	
<i>Premiär för nya hemsidan</i>		<i>Samarbeten som möjliggör och berikar</i>	
LÄNSTEATRARNA EN KULTURPOLITISK AKTÖR FÖR DEN REGIONALA SCENKONSTEN	5	<i>Internationella samarbeten</i>	
<i>Våra viktigaste kulturpolitiska frågor</i>		<i>Värdar för fantastiska tillställningar</i>	
<i>Gemensamma uttalanden från våra medlemmar</i>		<i>Scenkonsten – länsteatrarnas grunduppdrag</i>	
<i>Våra frågor uppmärksammas</i>		RESULTAT- OCH BALANSRÄKING	17
<i>Almedalen en framgång</i>		NOTER MED REDOVISNINGSPRINCIPER	18
LÄNSTEATRARNA SKAPAR MÖTEN FÖR INSPIRATION	7	REVISIONSBERÄTTELSE	19
<i>Vi utforskar Kulturpolitik och Konstpolitik</i>		UNDERSKRIFTER	19
<i>Internationella utblickar</i>			
SAMARBETE SKAPAR MÖJLIGHETER	9		
<i>Alla 19 länsteatrar på samma scen</i>			
<i>Samarbete i branschen</i>			

Omslagsbild: Regionteater Väst, Vålja säte. Foto Lina Ikse.

Ordföranden har ordet

Stopp, hjälp var tar tiden vägen? Redan dags att skriva en inledning till ännu en verksamhetsberättelse. I förra årets berättelse skrev jag att vi står inför stora utmaningar. Har vi då klarat av dem under året? Ja, det vill jag påstå. Vi har idag ett regelbundet utkommande nyhetsbrev som på ett utmärkt sätt informerar våra medlemmar men även andra mottagare av brevet. Jag får ofta ta del av våra läsares reaktioner via mail men även också muntliga reaktioner och kommentarer om innehållet och det visar sig att dessa inte bara kommer från medlemmar.

Om fokus 2012 var intern utveckling så har 2013 varit ett år där vi verkligen vänt oss utåt. En av de stora insatser som vi gjort, gjorde vi tillsammans med våra kamrater i musiken och museerna var i Almedalen och det seminarium som vi arrangerade där. Jag tror inte det är så många arrangemang där man tvingas hindra någon från att komma in i lokalen med beskedet att det är fullt. Vi har också tillsammans haft ett givande möte med kulturministern.

Jag har under året fått mycket uppskattande och berömmande ord om våra medlemmars deltagande i Radioteaterns produktion "Världshistorien". Att få vara statist vid en inspelning uppskattade en och en annan väntade med spänning på nästa avsnitt. Kan det bli mer utåtriktat? Att tillsammans med Radioteatern få träffa och informera riksdagens kulturutskott om vår verksamhet kändes bra.

Dialogen med Sveriges kommuner och landstings kulturberedning fortsätter, det är mycket positivt. Ledamöterna är regionala representanter och därmed ofta uppdragsgivare till våra medlemmar. Vårt samarbete med Riksteatern hoppas jag skall övergå till handling nu när vi beslutat om en gemensam handlingsplan.

Allt detta gör att jag känner stolthet och glädje över medlemmarnas arbete och vi är verkligen

Den nationella organisationen för regional scenkonst.

Jag vill tacka er alla som på något sätt bidragit till årets framgångsrika arbete, ingen nämnd men ingen glömd, men som alltid, vad vore vi utan våra medlemmar, tack alla.

Thomas Ohlsson
Ordförande

*Thomas Ohlsson, ordförande i Länsteatrarna i Sverige
Foto: Nikolina Arcini.*

Nystart för Länsteatrarna

Efter en intensiv intern visionsprocess, där många har varit engagerade och involverade följde en förankringsprocess bland våra medlemmar. 2013 blev året för en nystart för Länsteatrarna i Sverige. Vi sjösatte en helt ny plattform för kommunikation på nationell nivå.

EN VISION ATT SIKTA PÅ

Kommunikation är grunden för all aktivitet inom läns-teatrarna, vi är en kommunicerande och inte producerande organisation. Genom kommunikation skapar Länsteatrarna en nationell plattform för den regionala scenkonsten och dess mest angelägna kulturpolitiska frågor.

Vi synliggör medlemsteatrarna, deras utveckling och behov. Varje medlem är unik och har sin bas i sin speciella verksamhet, sin publik, konstnärliga profil och unika personal. Teatrarna har olika organisationsformer och till viss del olika uppdrag från sina ägare. Alla är involverade i utformandet av de olika kulturplanerna i sina regioner. Olikheterna och mängden gör oss starka tillsammans.

LÄNSTEATRARNAS VISION:

Länsteatrarna är en stark nationell kulturpolitisk aktör för den professionella regionala scenkonsten i hela landet.

Länsteatrarnas mål:

- skapa en nationell plattform för den regionala scenkonsten
- utveckla Länsteatrarna till en stark och tydlig aktör på den nationella kulturpolitiska arenan
- utveckla Länsteatrarna till en än mer angelägen medlemsorganisation

PREMIÄR FÖR NYA HEMSIDAN

På årsmötet i april presenterades Länsteatrarnas nya logga och det var premiär för vår nya hemsida och facebook sida. I maj skickade vi ut det första nyhetsbrevet. Vi knöt olika teman till våra nyhetsbrev under hösten: *Samverkan*, *Internationella samarbeten* och *Barn och Unga*. Sammanlagt producerade vi fem nyhetsbrev under 2013.

Västanå teater, Nils Holgersson. Foto Per Hardestam.

Länsteatrarna en kulturpolitisk aktör för den regionala scenkonsten

Våra institutioner utgör grunden för att scenkonst finns tillgänglig i hela Sverige. Våra nitton länsteatrar utgör kulturella nav, med djup förankring i det omgivande samhället. Vi arbetar för att denna kulturella infrastruktur ska stärkas.

VÅRA VIKTIGASTE KULTURPOLITISKA FRÅGOR

Styrelsen utsåg 2013 en kulturpolitisk kommitté, bestående av Thomas Ohlsson ordförande, Sinikka Bohlin ledamot, Michael Cocke adjungerad konstnärlig ledare och Linde Sjöstedt verksamhetsledare. Uppdraget var att formulera Länsteatrarnas kulturpolitiska fokus. Våra två viktigaste kulturpolitiska frågor är:

1. Att stärka finansieringen för den regionala scenkonsten
2. Barn och ungas rätt till våra verksamheter

GEMENSAMMA UTTALANDEN FRÅN VÅRA MEDLEMMAR

Under vårmötet 2013 enades för första gången medlemmarna om ett gemensamt uttalande. Vi varnade för att utarmningen av den regionalt producerade scenkonsten omöjliggör uppfyllandet av de nationella kulturpolitiska målen. Vi påtalade att flera regioner har tagit ett ekonomiskt ansvar för kulturens utveckling och tillfört betydande medel för att stärka institutionerna och kulturskaparna. Uppräkningarna från staten ligger dock långt under kostnadsutvecklingen. *Länsteatrarna anser att staten ska ta sin del av ansvaret för den kulturella infrastrukturen i hela landet och ha en långsiktig strategi för finansiering så att den regionala professionella scenkonsten stärks och utvecklas enligt de nationella kulturpolitiska målen.*

Till höstmötet som hade temat Internationell och interkulturell samverkan gjorde vi ett nytt uttalande där vi uppmanade regeringen att agera för att möjliggöra internationell samverkan. Flera länsteatrar har byggt upp långsiktiga och givande internationella samarbeten. Teatrarna har då prioriterat det som en viktig del av utvecklingen av den regionala scenkonsten både ur ett institutions- och ett publikperspektiv. Men den långvariga urholkningen av de statliga anslagen har resulterat i en allvarligt försvagad ekonomi och slimmade organisationer. Detta försvårar möjligheterna för länsteatrarna att upprätthålla och skapa internationella samarbetsprojekt, som oundvikligen kostar mer än regional verksamhet. Internationella samarbeten går absolut inte att genomföra inom ramen för befintlig budget utan kräver också extra medel. Länsteatrarna ser en tydlig risk för att flera internationella kontakter, nätverk och projekt inte kommer att kunna utvecklas till de intressanta samarbeten de har potential att bli. *Vi uppmanade regeringen att ta ett tydligare ekonomiskt ansvar och se till att skapa de bästa förutsättningarna för Scenkonstens internationalisering.*

VÅRA FRÅGOR UPPMÄRKSAMMAS

Våra uttalande uppmärksammades och publicerades i flera regionala tidningar och uttalandet om Internationell samverkan ledde också till en interpellationsdebatt i Riksdagen mellan kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth (m) och Gunilla Carlsson (s) ordförande i Riksdagens kulturutskott.

I samband med höstmötet intervjuade SR P1 Kulturnytt Malin Axelsson, konstnärlig ledare ung scen/öst, Mickael Cocke konstnärlig ledare Folkteatern i Gävleborg och Magnus Holm VD Regionteatern Blekinge Kronoberg. De förde gemensamt fram frågan om barn och ungas rätt till våra verksamheter. Länsteatrarna har ett uppdrag att producera – men skolan har inget uppdrag att arrangera. Det leder till att barn inte får scenkonstupplevelser i den utsträckning de har rätt till. Det ledde vidare till en diskussion i TV4 Linköping om behovet av statliga riktlinjer för skolteater – nu är det upp till enskilda lärare om barnen får gå på teater eller inte. Malin Axelsson som också är Länsteatrarnas talesperson i frågor som rör barn och unga uttalade sig så här i TV inslaget:

”Jag tycker att det borde finnas nationella mål och riktlinjer i skolpolitiken för upplevelser av scenkonst i skolan. Att kulturpolitiken måste samarbeta med skolpolitiken för att lösa den här akuta demokratiska bristen som finns i systemet.”

I början av året skrev Anna-Karin Hatt, It- och energiminister Lena Adelsohn Liljeroth, Kulturminister en debattartikel om att man genom digitalisering kan nå en ny scenkonstpublik. Nya uppdrag, men inte kopplad till någon ny finansiering. Tillsammans med Länsmusikens- och Läns museernas samarbetsråd skrev vi en gemensam debattartikel där vi lyfte fram vikten av våra institutioner, den kulturella infrastrukturen, som våra medlemmar utgör och det arbete de utför för att producera och sprida professionell kultur i hela landet. Vi uppskattade statens intresse för att göra kultur tillgänglig med hjälp av digitala sändningar, men en sådan satsning kräver finansiering. På institutionerna pågår sedan flera år ett utvecklingsarbete med olika digitala plattformar. Vi ser många fördelar med utvecklingen men den ställer nya frågor om upphovsrättsliga regler, konstnärliga val och framför allt om finansiering. Vem tar ansvar för de merkostnader som digitaliseringen medför, exempelvis ökade kostnader för tekniska investeringar, upphovsrätt och produktion? När regeringen så tydligt deklarerar att man vill öka tillgängligheten av kultur välkomnade vi det, men våra institutioners ekonomiska förutsättningar måste anpassas till uppdraget. Flera landsortstidningar runt om i landet publicerade debattartikeln.

ALMEDALEN EN FRAMGÅNG

Sedan 2009 har Länssteatrarna i Sverige arrangerat kulturpolitiska möten i Almedalen. 2013 samarbetade vi med Länsmusikens och Läns museernas samarbetsråd samt Uppsala Universitet. Vi ville utforska och debattera; Vad är värdet av den kulturella upplevelsen i ett samhällsperspektiv? Vårt seminarium fick rubriken: *"Vad är kulturen till för? Samverkan mellan kultur och näringsliv för regional samhällsutveckling."*

Pier Luigi Sacco, en av Europas främsta kulturekonomer uppmärksammar oss på att något har hänt med kulturen. Dess betydelse har blivit avsevärt mer samhällsgenomgripande. Den är enligt Sacco systemövergripande, det vill säga att den genomsyrar det sociala och ekonomiska livet i städer och regioner.

"Kultur 3.0 Konst delaktighet, utveckling" en översättning av Saccos teorier till svenska var utgångspunkten för det

snartal som vi bjöd in till. Deltagare var Pier Luigi Sacco och Jens Spendrup, ordförande i Svenskt Näringsliv. Det blev en timmes mycket intensiv diskussion. Dialogen fortsatte vidare när moderator Gunilla Kindstrand bjöd upp vår panel David Karlsson, idéhistoriker, Nima Sanandaji, samhällsdebattör och Lisa Pelling, programchef Global Utmaning för att fortsätta debatten om samspelet mellan kultur och näringsliv och vad den kulturella infrastrukturen spelar för roll i den regionala samhällsutvecklingen. Seminariet blev en framgång, det blev mycket uppmärksammat i sociala medier och det refererades till det i flera andra diskussioner under Almedalsveckan. Lokalen var fullsatt, folk stod längs väggarna, vi hade en publik på över 130 personer, vilket är riktigt mycket i den tuffa konkurrensen om åhörare i Almedalen. Vi ville bredda och nå utanför vår traditionella publik från kulturbransch och kulturmyndigheter. Det gjorde vi också genom att flera tunga nyckelpersoner från näringslivet deltog.

Byteatern, Regionteatern Blekinge Kronoberg, *Riddaren av de verkligt verkliga verkligheterna* 2013. Foto Peter Nabo.

Länsteatrarna skapar möten för inspiration

Det är i det personliga mötet någonting händer, när vi lyssnar, tar in och skapar en förståelse för varandra som vi verkligen kan åstadkomma en förändring. Vi bidrar med förutsättningar för att våra medlemsmöten ska ge energi och utveckling.

VI UTFORSKAR KULTURPOLITIK OCH KONSTPOLITIK

Värmötet 2013 arrangerade vi tillsammans med Regionteatern Blekinge Kronoberg. Temat var Kulturpolitik och Konstpolitik. Vi hade tre inbjudna gäster som hjälpte oss att reda ut begreppen och ge sin syn utifrån ett konstnärligt-, forskar- och tjänstemannaperspektiv.

Nina Bondesson, bildkonstnär menade *"Kulturpolitiken måste kunna härbärgera en konstpolitik. Där ligger det kulturpolitiska ansvaret för den kritiska bildningen. Kulturpolitiken måste i sin utövning förstå att skapa de oberoende handlingsutrymme som konstens språkighet kräver. Utan sådana utrymme kan inte konsten bidra till ett öppet och demokratiskt samhälle."*

Jenny Johansson har genomfört en textanalys av de 16 första kulturplanerna med sikte på framställningen av konstpolitik och kulturpolitik. Hon förklarar begreppen på följande sätt; *Den svenska kulturpolitiken har under 1900-talet byggt på två huvudsakliga perspektiv; ett perspektiv som betonar vikten av att med kulturpolitikens hjälp tillhandahålla professionell konstnärlig verksamhet av hög kvalitet och ett perspektiv som betonar vikten av alla medborgares möjligheter att ta del av och inte minst själva skapa kultur. Konstpolitik respektive kulturpolitik skulle utifrån detta synsätt kunna översättas till ett producentperspektiv respektive ett medborgarperspektiv. Jenny Johansson talade också om effekter och konsekvenser och makt - *Vem har makten över kulturen i Sverige? Regionerna eller staten?**

Erica Månsson, förvaltningschef i Växjö väckte många frågor under sitt anförande. *"Hur ska kulturpolitikerna sätta de rätta målen om kvalitet och utveckling utifrån medborgarna? Att ge medborgarna rätt till det som de har rätt till och samtidigt hålla armlängds avstånd. Medborgarna kanske inte är intresserade av våra nyckelresurser. Behöver vi idag de regionala institutionerna? Det är inte alltid folk vill komma till dem - är de då längre nyckelresurser? Uppdraget har förändrats, har vi idag de rätta nyckelresurserna för uppdraget?"*

Ordförande Gunnar Nordmark, Magnus Holm och all personal på Regionteatern bidrog på ett förtjänstfullt sätt till att höja nivån på programmet med sitt generösa mottagande och engagemang. Medlemsröster, *"Växjö - en härlig stad! Regionteatern - vilken bra teater!" "Ett möte som var både lärorikt och inspirerande"*

Magnus Holm, vd Regionteatern Blekinge Kronoberg, hälsar välkommen till Länsteatrarnas värmöte 2013. Foto Linde Sjöstedt.

INTERNATIONELLA UTBLICKAR

Internationellt och interkulturellt arbete är en viktig del av våra medlemmars arbete. På höstmötet 2013 hade vi det som tema. Värld var Folkteatern i Göteborg och de ingår sedan 2011 i ett internationellt nätverk kallat Cities on Stage / Städer på Scen, tillsammans med fem europeiska teatrar. Ulrika Josephsson, fram till i höstas VD och konstnärlig ledare på Folkteatern berättade tillsammans med Emilie Wacker, koordinator för Cities on Stage om deras samarbete om processen och koordineringen av detta projekt. Ulrika Josephsson talade om mottagandet föreställningen "Fragmente" fick under turnén i Madrid.

"Ni kommer från Sverige och berättar för oss hur vi har det i Spanien" sa teaterchefen José Luid Gomez när han fattade våra händer efter föreställningen. I ett spontant arrangerat möte mellan ensemblen och en teaterskola i Madrid, uppstod under veckan ett fantastiskt samtal om teaterns roll i det Europa vi ser nu, om hur fattigdom och våld ser ut i Spanien i förhållande till Sverige, men också utbyte av erfarenheter kring repetitionsarbete, spelstilar och textbearbetning. Detta som ett exempel på det som gör ett internationellt samarbete så viktigt och så givande. Vi lyfter blicken från vår närmaste vardag, får nya infallsvinklar och fördjupade synsätt. Vi får syn på oss själva och vår verklighet just genom att låta den möta någon annans blick. Både när det gäller den konstnärliga utvecklingen och synen på vad vi berättar på scenen. Jag är övertygad om att det utvecklar oss."

”Mångfald är framgång” – vad har hänt efter Mångkulturåret 2006, vice ordförande i Västanås styrelse Yvonne Rock gav oss en reflexion, hon var nationell samordnare för Mångkulturåret. Rani Kasapi, verksamhetsutvecklare gav oss frågeställningar att samtala om när det gäller det interkulturella arbetet. Hur kan man utveckla nya publikrelationer genom internationella gästspel utifrån din ords befolkningssammansättning? Hur kan det lokala stärka det globala och omvänt?

Helene Larsson Pousette, enhetschef på Svenska Institutet, nyss hemkommen från Belgrad där hon under tre år arbetade som kulturråd gav oss en inblick i kulturens villkor i Serbien och Belgrad. Det finns ett enormt intresse bland svenska konstnärer att arbeta där, hon beskriver Belgrad som det ”nya Berlin”. Hon berättade också om ”Creative Force”, Svenska Institutets program som stödjer samarbetsprojekt mellan svenska och utländska organisationer. Syftet är att stärka öppenhet och demokratiska strukturer, skapa dialog och kreativa forum genom samarbeten inom kultur, media och relaterade sektorer.

Ordförande Linda Nygren, vice ordförande Gunilla Carlsson och Folkteatern i Göteborgs helt nya VD Anna Rosengren öppnade generöst portarna till sin teater. Staffan Sörensson var den som skickligt lotsade oss i tid, rum och samtal. Deltagare beskrev höstmötet så här: *”Blodigt allvar och befriande skratt”*,

”Bra möte, inspirerande och kul att träffas. Mycket värdefullt att vara med, bra organiserat och bra upplägg”.

Inom ramen för ”Scen utan gränser” arrangerade vi också ett bilateralt teaterchefsmöte i Finland. Under Nordens största teaterfestival, Tammerfors teatersommar, bjöds teaterchefer från länsteatrarna i Sverige och uppdragsledare från Riksteatern in till ett möte med kollegor i Finland. TINFO Teaterinfo Finland arrangerade Finisch Showcase som vi tog del av. Ett skyltfönster av det bästa utbudet inom finländsk teater, ett flertal textade föreställningar, läsningar, samtal med dramatiker, regissörer, ljus- ljudtekniker och skådespelare – allt för internationella gäster. Här är några röster från deltagarna:

Vi måste åka till Finland oftare – det är min spontana reaktion efter att ha sett flera spännande föreställningar och deltagit i intressanta möten i Tammerfors. Hoppas verkligen att vi hittar vägar till samarbetsprojekt och slutar se språket som ett hinder.

”Patriarken”... – en lysande föreställning med en väldigt intelligent användning av modern teknik. Den ensam var värd hela flygbiljettens pris.

Den kaukasiska kritcirkeln, Folkteatern Gävleborg. Foto Martin Skog.

Samarbete skapar möjligheter

Samarbete är grunden för allt vi gör internt och externt. Samarbeten bjuder ofta på oväntade utvecklingsmöjligheter men också utmaningar som kan kräva extra kreativitet, en process av tagande och givande. Genom att samarbeta når vi dit vi annars inte skulle nå.

ALLA 19 LÄNSTEATRAR PÅ SAMMA SCEN

Samarbete är en förutsättning i många av våra projekt. Länsteatrarna i Sverige är en ideell förening med begränsade resurser både när det gäller finansiering och personal. 2012 skrev vi en avsiktsförklaring med Radioteatern. Den låg till grund när vi arbetade fram samarbetsprojektet "Världshistorien". Ett projekt som påbörjades redan hösten 2012 för att sedan höras vid två tillfällen varje dag under hela 2013. "Världshistorien" har haft en mycket stor och trogen lyssnarskara på mer än hundra tusen lyssnare varje dag och totalt har 2,3 miljoner lyssnare hört Världshistorien under 2013. Det är första gången som samtliga länsteatrar ingår i ett gemensamt projekt.

Inspirationen kom från Raoul Wallenberg kalendern producerad av Forum för levande historia och Svenska Pen. Varje dag presenterades en person som har gjort en handling för mänskligheten, en handling med vilken hon eller han riskerat liv, arbete eller hälsa i kampen för mänskliga rättigheter, yttrandefrihet, fred eller demokrati. Radioteatern valde sedan att gestalta varje person genom att skriva en kortpjäs på fem minuter. Ett team från Radioteatern reste runt till länsteatrarna och spelade in pjäserna i realistiska miljöer, såsom fängelser, flygplatser, sjukhus, skogar, skyddsrum och många flera autentiska miljöer.

Våren 2013 blev Länsteatrarna tillsammans med Radioteatern inbjudna till Riksdagens kulturutskott för att berätta om vårt gemensamma projekt, men också berätta om våra medlemmars verksamhet.

SAMARBETE I BRANSCHEN

Länsteatrarna har en avsiktsförklaring med Riksteatern som gäller fram till och med 2016. Huvudsyftet med samarbetet är att göra scenkonsten tillgänglig och angelägen för fler människor i hela landet. Länsteatrarna i Sverige och Riksteatern vill tillsammans inrikta respektive organisation, verksamhet och resurser mot målet att så många som möjligt ska nås av professionell scenkonst, oavsett vem man är eller var man bor. Gemensamt verkar vi för

- att våra insatser i samhällsutvecklingen tillvaratas, samspelar och expanderar
- att kulturens och scenkonstens status höjs i hela landet
- att finansiering till scenkonsten ökar i hela landet

Under 2013 arbetade styrgruppen för samarbetet fram en handlingsplan som efter remissrunda godkändes på Länsteatrarnas höstmöte. Avsikten med den regionala handlingsplanen är att stärka och synliggöra samverkan mellan länsteatrarna och de regionala Riksteaterföreningarna.

Under 2013 har vi också haft ett aktivt samarbete med våra systerorganisationer Länsmusikens (LäS) och Läns museernas

samarbetsråd (LMSR). Tillsammans har våra medlemmar en omsättning på över 2 miljarder kronor och en publik på ca 5 miljoner personer. Vi har ett gemensamt intresse av att öka medvetenheten om den kulturella infrastrukturen som våra länsinstitutioner utgör och tillsammans agera för att lyfta fram våra medlemmars verksamheter.

Vi uppvaltade gemensamt kulturministern Lena Adelsohn Liljeroth i september 2013. Vår övergripande frågeställning gällde statens roll och politik för våra institutioner. Vår gemensamt uppbyggda kulturella infrastruktur, vad har kulturministern och departementet för långsiktig strategi för dess utveckling? Andra frågor som vi framförde var, Hur vi gemensamt kan garantera alla barn och ungas rätt till kultur? Kulturens roll i strukturfonderna? Internationell samverkan? Hur kan vi få tillstånd och utöka konstnärliga utbyten? Nationell statistik för scenkonstområdet? Vi fick klart besked när det gällde statistiken, Myndigheten för kulturanalys kommer att få det i sitt uppdrag för 2014.

I oktober uppvaltade vi gemensamt SKL:s kulturberedning och huvudfrågan var; Hur kan vi utveckla samarbetet kring den regionala kulturen och hur kan vi nyttja varandras kompetenser? Det blev en debatt och resultatet blev att vi ska ses igenom. Vårens gemensamma projekt var också seminariet i Almedalen.

Tillsammans med LäS och Svensk Scenkonst har vi också arrangerat "Dialogmöten" för teatrarnas styrelser. 2013 erbjöds två mötestillfällen, ett i Växjö och ett i Sundsvall, tyvärr kom det inte tillräckligt med anmälningar så båda mötena ställdes i sista stund in.

Vi är medlemmar i Svensk Scenkonst och vi har ett nära samarbete och kontinuerliga avstämningar. Verksamhetsledaren representerar Länsteatrarna i Teaterunionens kulturpolitiska kommitté. Under året har kommittén planerat seminarier, om digitalisering och internationellt utbyte för Scenkonstbiennalen och vi har också deltagit i uppvaltningar på kulturdepartementet angående statistik inom scenkonsten och scendatabasen.

Scen utan gränser är en aktiv samarbetspart, där vi bland annat arbetar för att stärka de personliga relationerna mellan våra länsteaterchefer, Riksteaterns uppdragsledare och de finländska teatercheferna. För att underlätta samarbete och öka det konstnärliga utbytet mellan våra organisationer och länder.

Scenkonstbolaget, Sagan om den lilla farbron 2013. Foto Lia Jacobi.

Nitton unika scenkonstinstitutioner

Sveriges 19 länsteatrar bjuder på professionell scenkonst i hela landet. De har ett spännande och angeläget utbud med hög konstnärlig kvalitet och ambition. De har mycket olika förutsättningar, organisationsform, storlek, konstnärlig profilering och utbud.

VIKTEN AV ETT LEVANDE KULTURLIV UTANFÖR STORSTÄDERNA

Sveriges 19 länsteatrar skapar och erbjuder professionell scenkonst i hela landet, i sina hus, på sina scener, i bygdegårdar, skolmatsalar och utomhus. Scenkonst bygger på det levande mötet mellan scen och publik. Skådespelare, dansare och musiker kan inte rationaliseras bort med datorer och ny teknik. Idag är vi beroende av ideella krafter och eldsjälares engagemang för att få scenkonsten till publiken. Det leder till en orättvis, ojämn och odemokratisk fördelning av scenkonsten i landet. Vikten av ett levande kulturliv utanför storstäderna kan inte underskattas för att stimulera nytänkande, attraktionskraft och skapa rum för möten och nya perspektiv för såväl individer som samhällen. Länsteatrarna i Sverige vill säkra den kulturella infrastrukturen och skapa de bästa förutsättningarna för våra länsteatrar att verka och utvecklas för att nå publiken – i alla åldrar över hela landet.

Erfarenheten och kompetensen hos länsteatrarna innebär att de är den ledande kraften för att säkerställa de kulturpolitiska målen för barn, unga och vuxna i landets regioner. Varje år spelar vi mer än 6000 föreställningar för nästan 600 000 personer runtom i landet. Detta gör att länsteatrarna har stor kunskap om livsvillkoren för befolkningen utanför storstadsregionerna, de lokala arrangörsleden, villkoren för kommunerna och regionerna, förutsättningarna för att spela teater för skolorna samt kunskap om spelplatser och lokaler. Utifrån dessa förutsättningar arbetar länsteatrarna fram sin repertoar och har spetskompetens för att skapa angelägen teater av hög konstnärlig kvalitet.

För att nå utanför städerna och centralorterna krävs resurser. I november 2013 undertecknade Norrbottensteatern och LKAB ett nytt 3-årsavtal. Det innebär att de samverkar för att erbjuda teater till alla barn i hela Malmfältet, det vill säga Kiruna och Gällivare kommuner. Dessa 2 kommuner är lika stora som Uppsala, Stockholms, Södermanlands, Västmanlands och Östergötlands län. Det är rejält stora ytor det handlar om och det kostar mycket att turnera. Samtliga elever från förskolan till gymnasium i dessa två kommuner får se minst en teaterföreställning varje år, tack vare samarbetet.

Norrbottensteatern har också varit drivande i Norrscen, ett samarbete mellan Norrbottensteatern, Västerbottensteatern, Teater Västernorrland, Jämtlands läns teater och Giron sámi teáhter. Syftet är att nå en större och bredare publik samt att kartlägga såväl teatrars som arrangörers behov av strukturella förändringar kring turnéproduktioner. Målet är bland annat att hitta former för samordning och effektivisering av dagens turnéverksamhet i hela norra regionen. Norrscen har fått medel från Kulturrådet och de norrländska landstingen för att

kunna förmedla turnéstöd till teatrarna. Västerbottensteatern har inom Norrscen också utvecklat konceptet "Rum för teater". Rummet måste minst ha måtten 8 x 10 meter och tre meter i takhöjd. Uppfyller man dessa villkor så bygger turnégänget upp en hel liten teater, med läktare för publiken och allt. Idén med Rum för Teater är att alla invånare i teaterns turnéområde ska kunna få fullödiga teaterupplevelser, oavsett var i regionen de bor. Västerbottensteatern vinnlägger sig därför om att alltid ha riktig scenografi, ljussättning, mask, kostym och en ensemble med tre till fyra skådespelare.

Dalateatern är först ut bland länsteatrarna med digitala överföringar, en förlängning av teaterscenen/salongen/foajén ut i hela regionen. Det är ett möte i presens för både skådespelare och publik, dessutom för publiken på de båda orterna. Det är möte i full skala 1.1. man upplever scenöppningen som att man sitter på de bästa bänkraderna. Det sker här och nu. Skådespelarna både ser och hör den faktiska publiken framför sig och på en stor skärm i salongen ser de även publiken på den andra orten. Det här är ett helt nytt sätt att tillgängliggöra professionell scenkonst. Det handlar inte om att spara pengar – digitala överföringar är ett komplement för att erbjuda Dalateaterns föreställningar där man tidigare inte kunde nå ut.

Dalateatern, *Att döda ett tivoli*, Måns Clausen. Foto Per Eriksson.

BARN OCH UNGAS RÄTT TILL VÅRA VERKSAMHETER

Alla barn har rätt att få uppleva scenkonst. Men idag är ett barns rätt till scenkonst av god kvalitet avhängigt var de bor. Det är upp till respektive kommun, skola och lärare att se till att barn får uppleva scenkonst. Långt ifrån alla barn får den möjligheten. Vi vill hitta övergripande konstruktiva strukturer för att uppnå att scenkonst blir en självklarhet i alla barns uppväxt. Det saknas idag nationella riktlinjer för barn och ungas rätt till scenkonst och det är både en kultur- och skolpolitisk fråga. Alla har ett ansvar att vi följer § 31 i barnkonventionen, "...respektera och främja barnets rätt att till fullo delta i det kulturella och konstnärliga livet" och de nationella kulturpolitiska målen, "... särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur". Det behövs tydliga riktlinjer, uppdrag och medel som säkerställer och garanterar barns och ungas rätt att regelbundet ta del av professionell scenkonst oavsett var de bor i landet.

Sveriges länsteatrar är de största regionala scenkonstproducenterna för barn och unga. Över 250 000 barn och unga möter våra medlemmar - som publik och i pedagogiska projekt. De har en långt utvecklad relation med skolorna och de är beredda att tillsammans med lokala aktörer säkerställa att alla grundskolebarn får ta del av scenkonst. Länsteatrarna i Sverige driver att alla barn ska få en professionell scenkonstföreställning per år och vi vill att skolan ska ha ett ansvar för att ta emot scenkonst för barn och unga.

På ung scen öst öppnar man upp sitt teaterhus och vill göra det tillgängligt för alla. De arbetar för att fördjupa kontakterna mellan teater och skola. Med stöd av kulturrådet bedriver de ett treårigt utvecklingsprojekt – ung scen/akademi – som syftar till att öka kunskapen om scenkonst hos elever, lärare och skolpersonal samt att nå nya och eftersatta publikgrupper i regionen. De vill väcka ett första intresse för scenkonst och kultur, särskilt hos de skolor och kommuner som sällan besöker teatern. Projektet öppnar upp teaterhuset på olika sätt, både elever och lärare får se teater, erbjuds kunskap och fördjupning men de kan också själva delta och skapa. Det långsiktiga målet är att höja barnkulturens status på kommunal och regional nivå i Östergötland.

Regionteater Väst, Sveriges största turnerande institution för barn och unga, har två produktionshus, för teater i Uddevalla och för dans i Borås. Teatern är flerfaldigt prisbelönt både för sitt inre jämställdhetsarbete och för sitt konstnärliga arbete med fokus på identitet, makt och normer. De vill skapa en scenkonst som möter och berör alla barn och unga i Västra Götaland och målet är att möta 50 000 barn och unga av de cirka 170 000 som bor i regionen. 8 till 10 av regionens 49 kommuner erbjuds årligen möjlighet att teckna ett ettårigt avtal med Regionteater Väst. Under ett år köper kommunerna dans- och teaterföreställningar för samtliga barn på grundskolenivå för ett rabatterat

pris. Nästa år går erbjudandet vidare till en annan kommun.

På så vis nås med gemensamma krafter ett större antal barn och unga i Västra Götalandsregionen. Det blir en vinn-vinn situation. Teatern får ut mer av varje satsad krona då resurserna utnyttjas maximalt och för kommunerna frigörs tid och pengar för samarbete med andra aktörer. Kommunavtalet är ett framgångskoncept som betyder mer kultur för barn och unga.

Örebro länsteater har gjort en stor satsning på barn och unga, fler barn i länet ska få tillgång till professionell teater av hög kvalitet. I dialog med kommuner och skolor jobbar de för att det skapas politiska mål kring barns rätt till kultur och att dessa mål ska återfinnas i fler politikområden än kulturen. De samarbetar med kulturskolor, arrangerar med flera för att utveckla och förbättra möjligheterna för barn att ta del av scenkonst.

Under 2013 spelade Örebro länsteater 5 egenproducerade barn och ungdomsföreställningar både på turné och på Nya China. De hade flera gästspel för barn och unga, varav två på teckenspråk. De nådde i högre grad ut till högstadiet och gymnasiet med sina vuxenproduktioner. Satsningen har verkligen gett resultat, under förra året nådde de ca 12 000 barn och unga, varav hälften var på turné. Det är en ökning med över 4 500 barn sedan förra året och flera nya produktioner.

Sörmlandsmodellen är en av hörnstenarna i Scenkonst Sörmlands verksamhet och har funnits i 20 år. Den är unik i landet och innebär att alla barn i åldrarna 5 – 15 år får se två konserter, dans- eller teaterföreställningar – varje år. Under 2013 genomfördes över 1100 konserter eller föreställningar för mer än 70 000 barn i länet, siffror som ligger tämligen oförändrade från år till år. "Den goda människan i Sezuan" innebär i Sörmlandsmodellen att alla högstadiel elever i Eskilstuna, Katrineholm och Oxelösund såg Bertolt Brechts klassiker som samproducerades av de båda länsteatrarna i Sörmland och

Ung scen/öst, Pärön, med Astrid Assefa, Jenny Möller Jensen, Ardalan Hakimi Fard och Maria Granhagen. Foto Markus Gärder.

Västmanland. Eleverna som sett föreställningen fick även ta del av ett filosofiskt samtal i klassrummet med utgångspunkt i föreställningen och dess tematik. Hela 200 samtal blev det under hösten 2013. Som en introduktion till föreställningen och filosofisamtalen genomförde Scenkonst Sörmland workshops med cirka 130 lärare från länet inför skolstarten. Det här är ett nytt upplägg och ett led i att utveckla Sörmlandsmodellen.

SAMARBETEN SOM MÖJLIGGÖR OCH BERIKAR

Sveriges länsteatrar samarbetar hela tiden, med varandra, med fria scenkonstgrupper, med länsmusiken och läns museerna, med Riksteatern, med amatörer och det omgivande samhället. Det berikar, utmanar, utvecklar och möjliggör. Det största samarbetet inom länsteatrar 2013 var utan tvekan "Världshistorien" ett samarbete där samtliga länsteatrar var på samma scen. "Det som är så bra med Världshistorien är att den görs av teaterfolk från hela landet, inte bara från Stockholm" säger Karin Öhlander, en av många, många lyssnare som har uppmärksammat och varit positiv till att så många nya röster – från hela landet – har hörts i Radioteatern under hela 2013.

Scenkonst Sörmland och Västmanlands Teater satte gemensamt upp föreställningen Den goda människan i Sezuan. Det är historien om det svåraste som finns: att vara en god människa. – Det är självklart utmaningar när man ska jobba ihop, säger Lisa Lach, marknadsförare på Scenkonst Sörmland. – Det är två scenkonstproducenter som skall ihop i ett samarbete, grafiska profiler skall hållas, tyckanden skall synkas. Men vi har delat upp ansvaret och det funkar fint. Snarare kan man känna att det utvecklar personalen som får en likasinnad på det andra stället att jobba ihop med. Klura tillsammans. Bolla med någon som sitter på kanske samma tjänst fast i ett annat län.

Byteatern Kalmar Länsteater och Regionteatern Blekinge Kronoberg har tillsammans producerat en trilogi av föreställningar med Don Quijote som utgångspunkt. Förra året gjorde man en fullödig dramatisering av Cervantes roman "Don Quijote – Riddaren av den sorgliga skepnaden". Det är den allvar-samma, komiska och rörande historien om den fattige adelsmannen som beslutar sig för att bli riddare och bege sig ut på äventyr. – Samarbetet har varit ett möte mellan två olika institutioner som med sina olika tillvägagångssätt, arbetsmetoder och traditioner har

stöts och blöts med varandra och därigenom har vi gett varandra nya infallsvinklar och erfarenheter säger Daniel Rylander och Mia Carlsson från Byteatern och Magnus Holm från Regionteatern Blekinge Kronoberg. – Nya personliga kontakter har knutits mellan personal som upplevts positiva och utvecklande. Dessutom har vi kunnat göra tre för båda teatrarna, ganska stora produktioner med fler medverkande både på och utanför scenen. Och slutligen har vi så klart utökat våra respektive spelområden, båda teatrarna har mött en ny och större publik. De värdefulla och fruktbara kontakter som nu knutits är helt enkelt för bra för att bortse från.

Folkteatern i Göteborg och Regionteater Väst samarbetade i föreställningen Bortom Trädgränsen. Den vänder sig till barn 6-8 år och bjuder på musik, verklighet, hemligheter och magiska upplevelser. Regissör Lars-Erik Brossner från Folkteatern regisserade skådespelare från Regionteater Väst, övrig produktion ansvarade Regionteater Väst för.

Estrad Norr och Scenkonstbolaget i Sundsvall har ett två-årigt samarbete runt de båda grannlänerna Västernorrland och Jämtlands minsta scener. – Förutom att vi lär av och lär känna varandra får vi också möjlighet att spela uppsättningarna flera gånger säger Åsa Ekberg Kentros på Estrad Norr.

"När vinterns stjärnor lyser här" en stark och visuell föreställning som på sex språk – nordsamiska, sydsamiska, meänkieli, svenska, finskt och svenskt teckenspråk – skildrar människor som upplevt konsekvenserna av svensk språkpolitik och det in på bara skinnet. Människor som vet vad det innebär att tillhöra en minoritet. Stolthet, förlust och skam återkommer ständigt i föreställningen. Hur förlusten av språk och identitet rotar sig i människors medvetande och kroppar. Föreställningen har gjorts i samarbete mellan Norrbottensteatern, Giron sámi teáhter och Tornedalsteatern och spelades i norra Sverige under 2013. 2014 går den på turné i samarbete med Riksteatern.

Giron sámi teáhter, Norrbottensteatern och Tornedalsteater 2013, När vinterns stjärnor lyser här. Foto Anders Alm.

Estrad Norr Teater Barda. Foto Marie Birkel.

Ett stort nyskapande teateräventyr – "Norrländsk Passion" – tog form under hösten 2013 för att ha premiär under Kulturhuvudstadsåret Umeå 2014. "Norrländsk Passion" är en bred, humoristisk samtidsbild av människor, livsöden och aktuella samhällsfrågor sprungna ur norra delarna av Sverige. Med teater, dans, musik och projektioner skapas en stark visuell och poetisk föreställning som kommer att bli något utöver det vanliga. De fem länsteatrarna som samarbetar är: Norrbottensteatern, Västerbottensteatern, Scenkonstbolaget – Teater Västernorrland, Estrad Norr med teater Barda samt Giron sámi theáhter.

INTERNATIONELLA SAMARBETEN

Länsteatrarna i Sverige arbetar för att öka möjligheterna till internationella samarbeten. Bransch, regering och departement uttalar sig alla positiva för att utveckla Scenkonstens internationalisering, alla ser fördelarna, men det som nu behövs är ett samlat nationellt grepp och en starkare finansiering från regeringens sida för att ambitionerna ska kunna infrias. Länsteatrarna har kunskap, nätverk och vilja att utveckla den regionala scenkonsten internationellt och interkulturellt.

Folkteatern i Göteborg ingår i ett europeiskt nätverk, kallat Cities on Stage/Städer på Scen. Det består av sex olika teatrar i sex olika städer. Förutom Göteborg ingår Paris, Bryssel, Madrid, Neapel och Sibiu (Rumänien). Från och med förra året ingår även festivalen i Avignon i samarbetet. Man genomför produktioner, workshops och arbetsplatsbyten. Målet är att skapa en ny levande repertoar i linje med de utmaningar som ett Europa i utveckling ställs inför, under temat "att leva tillsammans i staden". Under fem år kommer teatrarna att skapa och sprida nya föreställningar som berör frågor kring levnadsvillkoren i EU:s föränderliga storstäder. Lars Noréns pjäs "FRAGMENTE" i regi av Sofia Juphiter berättar om människor i Göteborg, som befinner sig i samhällets "döda vinkel", de som är på väg att falla ur samhällssystemet men som inte fallit helt ur och därför blir än mer osynliga.

Scenkonst Sörmlands treåriga samarbete med Baxter Theater i Sydafrika heter "Growth" – dansad ekonomi och är ett försök att gestalta den mänskliga aspekten av ekonomisk tillväxt. Resultatet är en triptyk av dansföreställningar där den första, "I hit the Ground running" hade ur- och världspremiär i Kapstaden augusti 2013.

Musiken är nykomponerad av svenska Tebogo Monnagotla och framfördes av fem musiker från Scenkonst Sörmland. Ananda Fuchs från Sydafrika gjorde koreografin för fem sydafrikanska dansare. Tillsammans skapade de en mångfacetterad föreställning baserad på material från två referensgrupper med unga arbetslösa från Sverige och Sydafrika som diskuterat, problematiserat och improviserat kring begreppet ekonomisk tillväxt.

Efter tio föreställningar på Baxter Theater i Kapstaden reste föreställningen till Sverige för tre föreställningar i Sörmland och lika många på Stockholms Stadsteater. I Sverige fick föreställningen dessutom en akt 2 genom scensamtalet *Din guide i tillväxtvärlden*; funderingar kring ekonomisk tillväxt ur ett globalt perspektiv med bland annat författaren och debattören Kajsa Ekis Ekman och nationalekonomen Stefan De Vylder.

SMOT Maria Stuart. Foto Lars Kroon.

VÄRDAR FÖR FANTASTISKA TILLSTÄLLNINGAR

2013 års Scenkonstbiennalen gick av stapeln på Kulturhuset Spira i Jönköping värd var SMOT, Smålands Musik och Teater. Att klara av att vara värd för ett sådant storslaget evenemang som Scenkonstbiennalen kräver en hel del. Teaterchefen Lars Melin lyfter fram hur stolt han är för sin personal som alla samlades bakom denna kraftansamling och med gemensamma ansträngningar gjorde biennalen så minnesvärd. Hela detta nya vackra och funktionella kulturhus fullkomligen spirade av scenkonst och möten. Över 1800 deltagare, medverkande, internationella gäster och journalister deltog. Scenkonstbiennalen arrangerades i samarbete med Teaterunionen.

"Lubu 2013 Luleå barn och ungdoms teaterfestival" under fem dagar i maj bjöd Norrbottensteatern barn från hela länet på bussresa, saft

Norrbottensteatern Ung scen norr. Foto Norrbottensteatern.

Västerbottensteatern, *Vi besvarar ditt samtal så fort vi kan.*
Foto Patrick Degerman.

och bulle och 50 föreställningar av ett 25-tal grupper. Festivalen innehöll ett brett utbud av scenkonst från hela nordkalotten, det vill säga norra delarna av Sverige, Norge, Finland och Sapmi, men även gäster från södra Sverige. Utbudet visar på några tydliga teman som identitet, normalitet och olikhet. Närmare 3000 skolbarn kom tillsammans med branschfolk för dialog och debatt. Med stöd av kommunen, landstinget, kulturrådet och Postkodslotteriet genomfördes Lubu för andra gången.

Västerbottensteatern har en vision att bli Europas ledande berättarteater, de har en egen berättarensemble och de är varje år med och arrangerar "Berättarfestivalen i Skellefteå". Under en hel vecka fyllde "Berättarfestivalen" inte bara Skellefteå, berättarnas stad, utan hela bygden med berättarkraft och lyssnarglädje för alla. Över hundra aktiviteter erbjöds och det var berättare från regionen, från Sverige och Europa. Festivalen arrangerades i samarbete med Kultur Skellefteå, Skellefteå museum och Västerbottens museum i samverkan med lokala arrangörer.

Teater Halland *Señorita Julia.* Foto Christian Friedländer.

Länsteatern på Gotland, *Bredgatan 10.* Foto Linde Sjöstedt.

Kulturen i Almedalens självklara centrum har sedan 2009 varit på Bredgatan 10 i Visby. Kulturministern har varit här, alla partiernas kulturpolitiska talesmän har varit här, hela branschen har varit här. Länsteatern på Gotland har öppnat upp sina dörrar och släppt in alla intresserade av kulturpolitiska debatter och samtal. Sommaren 2013 var inget undantag. Årets mingel som arrangerades tillsammans med Svensk Scenkonst var så populärt att det var lång kö nedför Bredgatan.

Art & Performance Festival på Tjolöholms slott arrangerades sista veckan i juni 2013. För andra sommaren i rad samarbetar Teater Halland med Tjolöholms slott och fyller godset med teater, dans och performance under fem späckade festivaldagar. Meningen med Art & Performance Festival på Tjolöholms slott är att det ska finnas något för alla, oavsett ålder och språk. Flamenco, dans, teater, utomhus performance och mycket musik för de större – men också clownläger och musikaliska slottsvisningar för de mindre festivalgästerna.

SCENKONSTEN – LÄNSTEATRARNAS GRUNDUPPDRAG

Det som förenar samtliga länsteatrar är att de har ett konstnärligt uppdrag, att erbjuda professionell scenkonst till sin publik. Scenkonst som utmanar, roar och oroar. Scenkonstens unika kraft i berättandet som får oss att reflektera och utforska våra liv, våra relationer och vår samtid. Det är en demokratisk rättighet att bli inbjuden till scenkonstens rum för att bli delaktig i dialog och samtal om det som är angeläget här och nu. Nyskrivet, klassiker, experimenterande, gränsöverskridande, genrer övergripande, platsspecifika föreställningar - tillgängliga för publiken i tält, på skolor, på äldreboende, på små och stora scener, digitala överföringar och live. Sveriges länsteatrar bjuder på bredd och spets, allvar och komik, nyskapande och traditionellt – allt lika viktigt och angeläget. Flera länsteaterföreställningar uppmärksammades under 2013.

Nummer.se:s publikpris för norra och mellersta Sverige gick till Giron sami teåhter för "SMS från Sapporo" och till ung scen/öst för "Päron".

Flera länsteatrar var representerade och utvalda till Scenkonstbiennalen 2013. Regionteater Väst Dans, "Doppelgänger", Folkteatern i Gävleborg, "Den kaukasiska kriticirkeln", Norrbottensteatern med "Natten är dagens mor" och Smålands musik och teater bidrog med "Maria Stuart".

Östgötateatern är Sveriges största regionteater, med en fristående avdelning, ung scen öst som specialiserat sig på att utveckla scenkonst för den unga publiken. Här ryms svensk och

utländsk dramatik, barn- och ungdomsteater och musikaler. Förra året satsades stort på musikal uppsättning "Familjen Addams". Den drog fulla hus både i Linköping och Norrköping. Samtidigt spelade man "Så länge du har lust" en föreställning om ett möte inom hemtjänsten, pjäsförfattare var Per-Johan Persson och William Shakespeare. En fullbokat turné på äldreboenden runt om i Östergötland. I "Bluebird" en föreställning av Simon Stephens, utvecklas en ny scenbild. – *Bluebird blir till en utmaning på många sätt för både regissör och skådespelare. Eftersom pjäsen utspelar sig inuti en taxi har vi valt att arbeta med livekamera och genom det extrema närbilder. Vi kan inte gömma oss bakom något, utan ger publiken en möjlighet att skåda rakt in i skådespelarnas ögon*, säger Tereza Andersson, regissör.

Flera länsteatrar bjöd på teater utomhus under sommaren 2013. Norrbottensteatern visade "Enbom- en SpionOpera" på Kläppenteatern i Boden. Teater Västernorrland framförde i samarbete med Estrad Norr "Som ni vill ha det" i Döda Fallet. Västerbottensteatern spelade "Tre kärlekar" av Lars Molin i Nordanåparken i Skellefteå.

Västanå Teater är en av våra mindre teatrar. Detta till trots hade de en publik på över 25 000 personer som kom till Västanås Berättarlada för att uppleva "Nils Holgersson" sommaren 2013. Djupt förankrade i den Värmländska myllan och berättartradition, med sin unika spelstil med avstamp i folkdans och folkmusik lockar Västanå Teater publik från hela norden till Sunne.

Scenkonst Sörmland och Västmanlands Teater, Den goda människan i Sezuan. Foto Mats Bäcker.

➔ Resultat- och balansräkning

RESULTATRÄKNING

	Not	2013	2012
Intäkter			
Medlemsavgifter	2	1 452 435	1 235 450
Konferensintäkter		97 131	150 556
		1 549 566	1 386 006
Kostnader			
Övriga externa kostnader	3	689 197	508 643
Personalkostnader	1	948 127	857 669
Avskrivningar		-	-
Resultat före finansiella poster		-87 758	19 694
Resultat från finansiella poster			
Ränteintäkter		1 156	6
Räntekostnader		0	184
Resultat före skatt		-86 602	19 516
Skatt		-	-
Årets resultat		-86 602	19 516

BALANSRÄKNING

	Not	2013-12-31	2012-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier och data	4	-	-
Summa anläggningstillgångar		-	-
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		3 800	85 794
Övriga fordringar		790	395
Förutbetalda kostnader		-	8 906
		4 590	95 095
Kassa och bank			
Plusgiro		9 531	10 641
Bank		168 193	302 946
		177 724	313 588
Summa omsättningstillgångar		182 314	408 683
Summa tillgångar		182 314	408 683

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital			
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		73 172	53 656
Årets resultat		-86 602	19 516
		-13 430	73 172
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		61 948	198 837
Övriga skulder	5	20 255	22 460
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	6	113 541	114 214
		195 744	335 511
Summa eget kapital och skulder		182 314	408 683

Noter med redovisningsprinciper

Allmänna redovisningsprinciper

Länsteatrarna i Sverige är inte bokföringsskyldiga enligt Bokföringslagen. Föreningen har ändå valt att i stor utsträckning tillämpa Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR).

Värderingsprinciper m m

Tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärden.

Fordringar

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

Avskrivningsprinciper för anläggningstillgångar

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden och beräknad ekonomisk livslängd.

Inventarier och data avskrivs på tre år.

NOT 1 PERSONALKOSTNADER

	2013	2012
--	------	------

Medelantalet anställda

Medelantalet anställda	1,0	1,0
Varav män	0,0	0,0

Könsfördelning i ledningen	2013-12-31	2012-12-31
	Andel kvinnor	Andel kvinnor
Styrelsen	40%	40%
Övriga ledande befattningshavare	100%	100%

Löner, ersättningar och sociala kostnader

Styrelse	108 393	94 762
Övriga anställda	509 749	477 772
Sociala kostnader	300 224	269 010
(varav pensionskostnader inklusive löneskatt)	102 688	88 971

NOT 2 MEDLEMSAVGIFTER

	2013	2012
Medlemsavgift bas	708 415	732 450
Medlemsavgift differentierad	744 020	503 000
	1 452 435	1 235 450

NOT 3 ÖVRIGA EXTERNA KOSTNADER

	2013	2012
Rese- och logikostnader	124 431	126 935
Konferenskostnader	46 309	144 633
Marknadsföring	314 229	80 002
Administrations- och lokalkostnader	204 228	157 073
	689 197	508 643

NOT 4 INVENTARIER OCH DATA

	2013-12-31	2012-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	37 469	37 469
Nyanskaffningar	-	-
Avyttringar och utrangeringar	-18 595	-
	18 874	37 469

Akkumulerade avskrivningar enligt plan

Vid årets början	37 469	37 469
Årets avskrivning enligt plan	-	-
Avyttringar och utrangeringar	-18 595	-
	18 874	37 469

Planenligt restvärde vid årets slut	0	0
-------------------------------------	---	---

NOT 5 ÖVRIGA SKULDER

	2013-12-31	2012-12-31
Skuld för avdragen skatt	20 255	21 465
Övriga poster	-	995
	20 255	22 460

NOT 6 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	2013-12-31	2012-12-31
Upplupen löneskatt	12 279	17 971
Upplupna löner och sociala avgifter	96 584	79 670
Övriga upplupna kostnader	4 678	16 573
	113 541	114 214

→ Underskrifter

Stockholm den 28 februari 2014

Thomas Ohlsson
Ordförande

Lennart Thörnlund
Vice ordförande

Lena Carlbom

Jörgen Rundgren

Sinikka Bohlin

→ Revisionsberättelse

Till årsmötet i Länsteatrarna i Sverige (Orgnr 802428-1530)

Vi har granskat årsbokslutet och bokföringen samt styrelsens förvaltning i Länsteatrarna i Sverige för 2013. Det är styrelsen som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att bokföringslagen tillämpas vid upprättande av årsbokslutet. Vårt ansvar är att uttala oss om årsbokslutet på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi har genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsbokslutet inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen gjort när den upprättat årsbokslutet. Vi har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i föreningen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot har handlat i strid med bokföringslagen eller föreningens stadgar. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalande nedan.

Årsbokslutet har upprättats i enlighet med bokföringslagen och ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsbokslutets övriga delar.

Styrelsens ledamöter har enligt vår bedömning inte handlat i strid med föreningens stadgar. Vi tillstyrker att årsmötet beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2013.

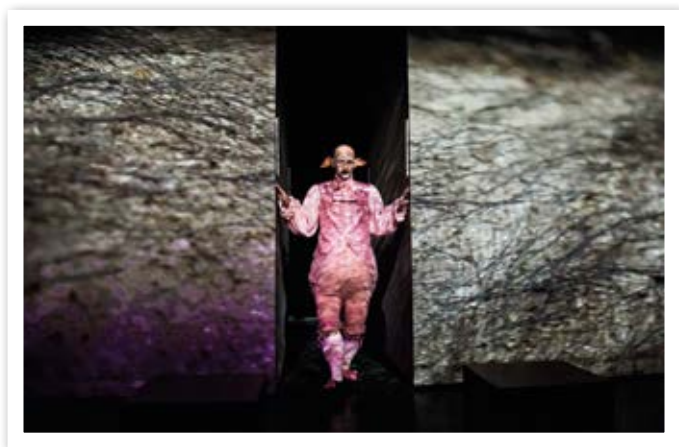
7 mars 2014

Håkan Frank

Rune Backlund

Örebro Länsteater Varför finns djuren. Foto Kicki Nilsson.

Länsteatrarna i Sveriges medlemsteatrar utvecklas och förändras ständigt, flera nya chefer har tillkommit. Kajsa Giertz är sedan 2012 teaterchef för Västmanlands Teater, så här säger hon om vad en länsteater är och om sin vision:

"En länsteater ska både vara angelägen, våga utmana och utveckla scenkonsten och vi har inte en kommersiell grund. Vi finns inte för att tjäna pengar på publiken utan för att tjäna publiken."

"Min vision är att skapa en teater som är öppen för olika konstnärliga processer, med en ensemble som kommer från olika discipliner och har erfarenhet av att jobba i olika processer. Det är en vision om en teater som faktiskt inte finns i Sverige idag. Jag vill profilera teatern som konstnärligt gränsöverskridande och det är ett långsiktigt arbete."

